

**Główna Komisja
Historii i Tradycji
Stowarzyszenia Geodetów Polskich**

W dniu 16 września 2017 roku,
podczas zebrania ZG SGP w Krakowie, powołano
Główną Komisję Historii i Tradycji.

[na stronie internetowej SGP można zapoznać się z regulaminem, składem oraz bieżącą pracą komisji: <http://www.sgp.geodezja.org.pl/nasza-dzialalnosc/glowna-komisja-historii-i-tradycji>]

Do zakresu działalności komisji należą zagadnienia związane z realizacją celów oraz zadań Stowarzyszenia Geodetów Polskich w dziedzinie przez nią reprezentowanej, w szczególności zbieranie archiwaliów dotyczących historii SGP, opracowanie ich, inspirowanie do dokumentowania oraz popularyzowania historii i tradycji zawodu oraz doradztwo w tym zakresie w miarę zgłoszenia takich potrzeb.

Skład osobowy komisji został utworzony spośród członków SGP zainteresowanych problematyką historii i tradycji naszej organizacji, posiadających znajomość dziejów SGP oraz jego jednostek organizacyjnych, którzy wyrazili gotowość pracy w tej komisji.

Mamy w składzie komisji również osoby współpracujące tj. sympatyków jak i nie geodetów. Jako Przewodniczący Głównej Komisji Historii i Tradycji zaproponowałem Prezesom poszczególnych oddziałów SGP czynny udział w tworzeniu dokumentacji naszej organizacji.

Fragment treści „Regulaminu pracy komisji”:

Podstawowe zadania komisji obejmują:

- **bieżącą inwentaryzację sprzętu i materiałów o wartościach historycznych w posiadaniu jednostek organizacyjnych SGP,**
- **prorowadzenie kwerendy wśród byłych i obecnych członków SGP w celu pozyskiwania materiałów dotyczących działalności SGP i jej członków w przeszłości,**
- **opracowanie uzyskanych materiałów w formie pisemnej, zamieszczenie ich na stronie internetowej SGP oraz czynienie starań o wydanie ich drukiem,**
- **współpraca z zewnętrznymi podmiotami zajmującymi się dokumentowaniem zawodu geodety (w szczególności z muzeami, bibliotekami oraz szkołami zawodowymi) w tworzeniu ogólnopolskiej bazy danych o przedmiotowych zasobach archiwalnych,**

[m.in. Pomorska Biblioteka Cyfrowa utworzyła kolekcję „Geodezja i kartografia” zachęcam do śledzenia:

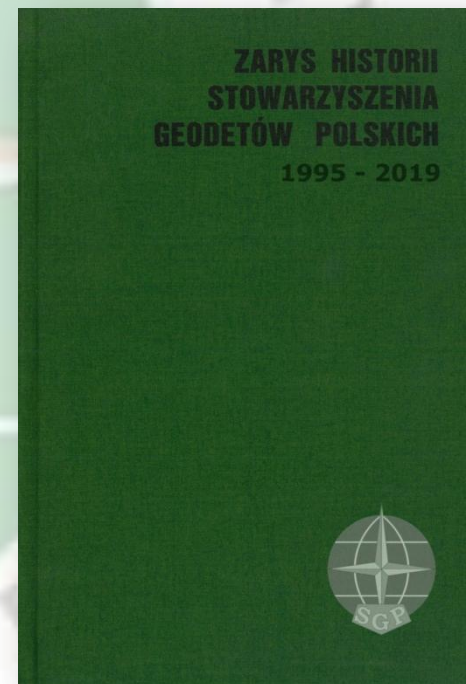
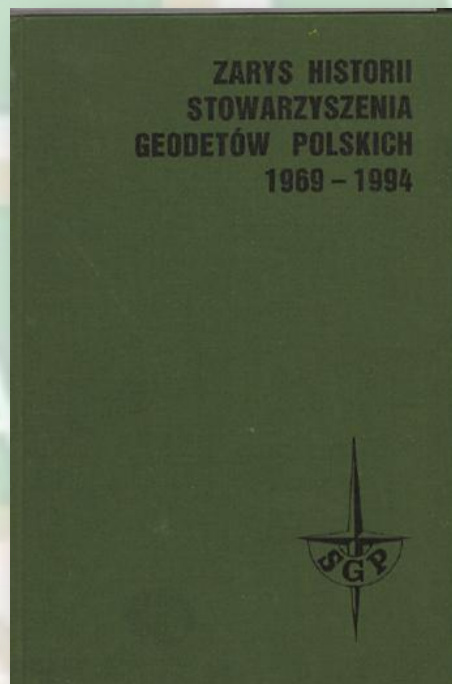
<http://pbc.gda.pl/dlibra/collectiondescription?dirids=60>]

1 lutego 2018 roku w siedzibie Zarządu Głównego SGP odbyło się:

- **INAUGURACYJNE** zebrania Głównej Komisji Historii i Tradycji SGP wspólnie z KOMITETEM ORGANIZACYJNYM 100-lecia SGP. Omówiono kolejno:
 - Agendę obchodów 100-lecia w dniu 25 stycznia 2019 roku;
 - Regulamin pracy komisji HiT – uzgodniono treści rekomendowaną dla ZG SGP oraz wybrano: WICEPRZEWODNICZĄCEGO komisji kol. Jerzy KOSTECKI – oddział warszawski SGP oraz - SEKRETARZA komisji kol. Mirosław MARCINIAK – oddział krakowski SGP;
 - Plan działania na 2018 rok to przede wszystkim przygotowania do 100-lecia SGP oraz uruchomienie strony internetowej wraz z adresem email do kontaktów wirtualnych;
 - Powoływanie roboczych zespołów tematycznych: kol. Tadeusz Szczutko będzie prowadził prace nad opracowaniem katalogu historycznych znaków geodezyjnych; kol. Stanisław Grodziski – Biogramy G-K; kol. Jerzy Kostecki – Inwentaryzacja zasobu SGP
 - Kolejne będą powoływanie przez Prezydium Komisji w miarę rodzących się potrzeb.

W wyniku dyskusji uzgodniono, że Komisja HiT będzie rekomendować ZG SGP następujące wnioski:

- rok 2019 ROKIEM POLSKIEJ GEODEZJI inicjatywa ukierunkowana na Parlament RP wspólnie z GUGiK oraz organizacjami społeczno-zawodowymi g-k;
- opracowanie i wydanie TOMU III „Zarys historii SGP 1995-2019” – powołanie Komitetu Redakcyjnego.

Polska oficjalna Lista informacyjna zawierająca dobra,
które potencjalnie mogą być nominowane do wpisu
na Listę światowego dziedzictwa UNESCO

FORMULARZ WNIOSKU O ROZPATRZENIE KANDYDATURY

/ WSTĘPNY PROJEKT /

MONUMENTO

„Boundaries and Boundary Marks”
(Granice i znaki graniczne)

„The Network of Boundaries and its Boundary Marks for UNESCO World Heritage”

Cel:

Wpisanie historycznych /zabytkowych/ znaków granicznych na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO (organizacja wyspecjalizowana ONZ ds. Oświaty, Nauki i Kultury) przy współpracy z Międzynarodową Radą Ochrony Zabytków i Miejsc Historycznych ICOMOS.

Uczestnicy:

Austria (inicjator), Czechy, Polska, Rumunia, Słowacja, Słowenia, Szwajcaria, Węgry, Włochy.

Propozycje PL (wstępna lista)

#1 Biskupice Radłowskie,
słup graniczny z XV
wieku;

#2 Bogusze / Prostki,
znak graniczny z XV
wieku;

#3 Puszcza Bukowa,
Szczecin, kamień
graniczny z XVI wieku;

#4 Strumień, słup
graniczny z XIX wieku;

#5 Przebrno, kamień
graniczny z XX wieku;

#6 Granica św. Jana,
zespół 6 słupów
granicznych z XIII/XIV
wieku.

... tak naprawdę zaczęło się 136 lat temu!?

1882	wrzesień	8-10	Zjechali się po raz pierwszy do Krakowa technicy polscy. Cykliczne spotkania przeszły do historii jako Kongresy Techników Polskich. Na VIII KTP w 1982 r. postanowiono powrócić do dawnej numeracji i powojenne Kongresy uzyskały kolejne historyczne numery: zwołany w półtora roku po zakończeniu wojny I (XIII) KTP odbył się w 1946 r. w Katowicach pod hasłem: „ <i>Realizacja Planu Odbudowy - to utrwalanie naszych granic, to dobrobyt ogólny</i> ”.
1884			Warszawskie środowisko miernicze zrzeszyło się w Delegacji Mierniczej działającej przy Sekcji Technicznej Warszawskiego Oddziału Towarzystwa Popierania Rosyjskiego Przemysłu i Handlu - pierwsza, nie samodzielna, społeczna organizacja geodetów.
1898	grudzień	2	Powstaje w Warszawie Stowarzyszenie Techników Polskich, które 28.11.1905 r. oddaje do użytku swoją siedzibę przy ul. Włodzimierskiej 3/5 (aktualnie Czackiego).
1916	maj	6	Powstaje pierwsza, samodzielna organizacja zawodowa geodetów na ziemiach polskich w Warszawie przy ul. Wspólnej 19 pod nazwą "Związek Geometrów". Związek powstał z inicjatywy geometry przysięgłego II KLASY Zygmunta Majewskiego. Jak wiadomo, w tym czasie Polska nie istniała jako państwo na mapie Europy; jednak przebieg I Wojny Światowej rozluźnił reżimy zaborcze do tego stopnia, że możliwe było powoływanie różnych zawodowych organizacji. Mniej więcej w tym samym czasie powołano również inne regionalne zrzeszenia geodetów.
1917	grudzień	7	Antoni Ponikowski (późniejszy premier, prof. miernictwa i rektor Politechniki Warszawskiej) mianowany ministrem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w gabinecie Jana Kucharzewskiego. WRiOP to centralny organ administracji rządowej - do zarządu szkolnictwa wszelkich stopni i typów, opieki nad nauką ...
1918			Z inicjatywy Edwarda Warchałowskiego wychowankowie Konstaktynowskiego Instytutu Mierniczego zakładają „KOŁO GEOMETRÓW POLAKÓW w MOSKWIE”, następnie w październiku przybyli do Warszawy i utworzyli Koło Inżynierów Mierniczych przy Stowarzyszeniu Techników Polskich.
1918	maj	20	Powstaje MEMORIAŁ opracowany przez Edwarda Warchałowskiego, profesora Instytutu Geodezyjnego (dawny Konstaktynowski Instytut Mierniczy) w Moskwie, zaadresowany „Do Jego Ekscelencji Prezesa Gabinetu Rady Ministrów od Koła Geometrów Polaków w Moskwie”, zawierający osiem rozdziałów m.in: zasady organizacji pomiarów kraju i koordynującej je centrali pod nazwą Instytutu Geodezyjnego, organizacji szkolnictwa średniego i wyższego, wolnego zawodu i innych zagadnień służby geodezyjnej.
1918	sierpień	2	Projekt organizacji pomiarów Królestwa Polskiego opracowany przez płk. Wroczyńskiego, b. naczelnego inżyniera I Korpusu Polskiego, któremu za podstawę do opracowania projektu posłużył projekt organizacji pomiarów z 1918 roku opracowany przez niemieckie władze wojskowe.
1918	grudzień		W Berlinie wspólnie z delegatami ówczesnego Rządu Polskiego przedyskutowano opracowany z polecenia generała-gubernatora Beselera przez pruski Urząd Pomiarów Krajowych projekt organizacji miernictwa w Polsce p.t. „Organisation des Vermessungswesens in Konigreich Polen”.
1919	styczeń	4 - 6	Pierwszy (I) Powszechny Zjazd Mierniczych Polskich pod hasłem: "Być Narodowi użytecznym" [Stanisław Staszic] odbył się w Warszawie.
1919	styczeń	6	Memoriał I Zjazdu Mierniczych Polskich w Warszawie, złożony w kancelarii Naczelnika Państwa oraz w Prezydium Rady Ministrów, z rzeczowym uzasadnieniem potrzeby utworzenia „głównego urzędu mierniczego.
1919	styczeń	16	Dekret Naczelnika Państwa Józefa Piłsudskiego o utworzeniu Ministerstwa Robót Publicznych ...
1919	kwiecień	29	Wykonywanie pomiarów podstawowych kraju i szczegółowe zdjęcia geometryczne dla sporządzenia map katastralnych powierzono Ministerstwu Robót Publicznych. POCZĄTEK ADMINISTRACJI POLSKIEJ GEODEZJI ?

Zarząd Główny SGP w dniu 9 kwietnia 2018 roku podjął uchwałę, w której m.in. czytamy :

„Rok 2019 ustala się rokiem obchodów Jubileuszu 100-lecia Stowarzyszenia Geodetów Polskich oraz Rokiem Geodezji Polskiej, która to okazja sprzyja integracji całego środowiska geodetów polskich, jak też stwarza możliwości podnoszenia świadomości społecznej na temat geodezji i jej roli w życiu społeczno-gospodarczym kraju na przestrzeni wieku i obecnie...

Stowarzyszenie Geodetów Polskich zwraca się do całego środowiska geodezyjnego o włączenie się w celu godnego i efektywnego przeprowadzenia wydarzeń planowanych w roku 2019, będących szansą na skuteczne podniesienie świadomości społecznej na temat roli i zadań polskiej geodezji.”

MONITOR POLSKI

DZIENNIK URZĘDOWY RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 30 stycznia 2019 r.

Poz. 126

UCHWAŁA SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 17 stycznia 2019 r.

w sprawie uczczenia 100-lecia powstania Stowarzyszenia Geodetów Polskich

W dniach 4–6 stycznia 1919 r. w Warszawie odbył się I Powszechny Zjazd Mierniczych Polskich – jednej z pierwszych organizacji naukowo-technicznych powstających wraz z odradzaniem się Rzeczypospolitej Polskiej. Jego inicjatorami byli wybitni patrioci: uczeni, nauczyciele, społecznicy. Od tego czasu stowarzyszenia polskich geodetów działały ciągle, poza okresem II wojny światowej.

Nazwy organizacji wielokrotnie zmieniały się na przestrzeni minionych 100 lat. Były to: Związek Mierniczych Polskich (1925), Związek Mierniczych Przysięgłych (1926), Związek Mierniczych Rzeczypospolitej Polskiej (1945), Stowarzyszenie Geodetów Polskich (1953).

Geodeci odegrali niezwykle ważną rolę w integracji terytorialnej Polski po okresie zaborów. Po odzyskaniu niepodległości geodeci podjęli prace nad efektywnym rozwojem kraju oraz szeroką akcją edukacyjną, patriotyczną i wychowawczą służącą podniesieniu świadomości narodowej i społecznej.

Po II wojnie światowej polscy geodeci aktywnie włączyli się w proces odbudowy zniszczonej Polski, w tym w zagospodarowanie tzw. ziem odzyskanych. Brali czynny udział w pracach związanych ze zmianą podziału administracyjnego, z odbudową kraju oraz przekształceniem struktury agrarnej i przestrzennej.

W 100. rocznicę powstania Stowarzyszenia Geodetów Polskich Sejm Rzeczypospolitej Polskiej wyraża uznanie dla tej organizacji naukowo-technicznej oraz szacunek dla całego środowiska polskich geodetów.

Marszałek Sejmu: *M. Kuchciński*

100 lat

1919 2019

Stowarzyszenia Geodetów Polskich

Warszawa, 25 stycznia 2019

Motto: "Być narodowi użytecznym."
St. Staszyc

AGENDA

Obchodów Jubileuszu 100-lecia SGP
Warszawa, dnia 25 stycznia 2019 roku

9.00

Msza św. - koncelebrowana pod przewodnictwem
Kardynała dr Kazimierza Nycza Arcybiskupa Metropolity Warszawskiego
Kościół pw. Świętego Krzyża, ul. Krakowskie Przedmieście 3, Warszawa

11.00

Uroczystości Jubileuszu 100-lecia SGP
NOT, ul. Czackiego 3 Warszawa

19.00

Bal Geodetów
NOT, ul. Czackiego 3 Warszawa

Imprezy towarzyszące:
Wystawy, konferencje

100 lat

1919 2019

Stowarzyszenia Geodetów Polskich

1919 - 2019 100 lat Stowarzyszenia Geodetów Polskich

niepodległa

PAŃSTWO
STOWARZYSZENIA
GEODEZYJNE

25 stycznia 1919 roku w Warszawie została
założona Stowarzyszenie Geodetów
Polskich. W 1920 roku zostało
przyjęte do Międzynarodowego Związku
Geodety (International Geodetic Union).

Honorowy patronat

MINISTERSTWO
INWESTYCJI
I REGIONÓW

100 lat
1919 2019
Stowarzyszenia Geodetów Polskich

2019 Rok Geodezji Polskiej

Stowarzyszenie Geodetów Polskich

Historia... związków-stowarzyszeń mierniczych-geodetów

...na przedce zestawiona z okazji

100-lecia

Stowarzyszenia Geodetów Polskich POLSKIEJ niepodległej GEODEZJI

25 stycznia 2019 r., Warszawa

GEODECI i KARTOGRAFOWIE POLSCY

Słownik biograficzny

100 lat
1919-2019
Stowarzyszenia Geodetów Polskich

ZESZYT nr 1. zawiera:

	STRONA
I. PIÓREM PRZEWODNICZĄCEGO	4
II. ZASADY OPRACOWANIA i WYDAWANIA „Słownika...”	5
III. WYKAZ HONOROWYCH CZŁONKÓWOW SGP	6
IV. WYKAZ PRZYJACIÓŁ SGP i W DOWÓD UZNANIA	8
V. WYKAZ MIERNICZYCH PRZYSIĘGLYCH	10
VI. BIOGRAMY	67
1. ADAMCZEWSKI Zdzisław [zł.]	67
2. BARANSKI Władysław [zł.]	69
3. BOBROWSKI Wacław [zł.]	70
4. CZARNECKI Kazimierz [zł.]	73
5. DAWIDZIUK Sławomir [zł.]	75
6. DĄBROWSKI Julian [zł.]	76
7. DOBACZEWSKA Weneda [zł.]	77
8. FELCZAK Jerzy [zł.]	78
9. GRZYBOWSKI Fabian [zł.]	79
10. HAUSBRANDT Stefan [zł.]	80
11. HECZKO Juliusz [zł.]	82
12. JASŃSKI Henryk [zł.]	83
13. KAMEŁA Czesław [zł.]	84
14. KATKIEWICZ Władysław [zł.]	85
15. KLUSKA Stanisław [zł.]	86
16. KŁOPOCŃSKI Wacław [zł.]	87
17. KOLANOWSKI Józef [zł.]	88
18. KULAKOWSKI Paweł [zł.]	89
19. KWIATKOWSKI Mieczysław [zł.]	92
20. LAZZARINI Tadeusz [zł.]	93
21. LESNIOK Henryk [zł.]	94
22. LĄS-Ronińska Irena [zł.]	95
23. LĄCKI Bronisław [zł.]	96
24. MAKSYMOWICZ Romuald [zł.]	97
25. MALESŃSKI Mieczysław [zł.]	98
26. MICHAŁIK Kazimierz [zł.]	99
27. MOŚCIBRODZKI Aleksander [zł.]	100
28. NALEPA Antoni [zł.]	101
29. ODLANICKI-POCZOBUTT Michał [zł.]	103
30. PACHUTA Stanisław [zł.]	105
31. PIASECKI Marian [zł.]	106
32. PODSTAWSKI Jan [zł.]	107
33. POKORSKA Aniela [zł.]	108
34. RAK Hubert [zł.]	109
35. SAWICKI Kazimierz [zł.]	110
36. SKĄPSKI Zbigniew [zł.]	114
37. SKIBNIEWSKI Henryk [zł.]	115
38. STAWOWSKI Jerzy [zł.]	116
39. SURMACKI Władysław [zł.]	118
40. SZANTYR Igor [zł.]	120
41. SZYMAŃSKI Marian [zł.]	121
42. TRAUTSOLT Stanisław [zł.]	122
43. TYMOWSKI Stanisław [zł.]	123
44. WALICKI Franciszek [zł.]	124
45. WARCHAŁOWSKI Edward [zł.]	127
46. ZUROWSKI Adam [zł.]	129
VII. INDEKS BIOGRAMÓW	132

100lat
1919 2019
Stowarzyszenia Geodetów Polskich

PATRONAT NARODOWY
PREZYDENTA RZECZOSPOLITEJ POLSKIEJ
ANDRZEJA DUDY
W STULECIE ODZYSKANIA NIEPODLEGŁOŚCI

1918 · 2018

niepodległa

POLSKA
STULECIE ODZYSKANIA
NIEPODLEGŁOŚCI

Honorowy patronat:

MINISTERSTWO
INWESTYCJI
I ROZWOJU

Jubileusz odbywa się w ramach obchodów 100-lecia odzyskania Niepodległości i budowy państwowości

Obchody centralne 100-lecia
SGP

Listy gratulacyjne

Obchody regionalne 100-lecia
SGP

Monografie oddziałów

Komitet honorowy

Kalendarium 100-lecia SGP

Wydawnictwa na 100-lecie SGP

Dla kolekcjonerów

<http://sgp100lat.pl/>

Muzeum
Archeologiczno-Historyczne
w Elblągu

100 lat
1919 2019

Stowarzyszenia Geodetów Polskich

4

Wystawa czasowa do 31.12.2019 r.

BIURKA

powrót do przeszłości:
od mierniczego
do geomatyka

[Oglądaj FILM 100 lat SGP](#) lub [POBIERZ](#)

PRZEGLĄD geodezyjny

Miesięcznik Naukowo-Techniczny Stowarzyszenia Geodetów Polskich

KALENDARIUM

KALENDARIUM „nie tylko GEODEZJA” – ciąg dalszy

ROK	Miesiąc	Dzień	OPIS wydarzenia	Źródło / UWAGI

HIT_OFON

Ryszard RUS

Przewodniczący Głównej Komisji ds. Historii i Tradycji
Wiceprezes Zarządu Oddziału SGP w Gdańsku
e-mail: ryszardrus@gmail.com

*Proponuję P.T. Czytelnikom „Przeglądu Geodezyjnego” nowy cykl krótkich, acz moim zdaniem, ciekawych (może mało znanych) informacji „Z kart historii... z geodezją w tle” pod wspólnym tytułem: **HIT_ofon***

**Główna Komisja
Historii i Tradycji
ZAPRASZA do współpracy !
WSPÓLNIE MOŻEMY WIĘCEJ ...**

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ !

Przewodniczący Głównej Komisji HiT
Ryszard Rus